

Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

Министерство на финансите

Нормативен акт:

Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет

Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:

.....

Лице за контакт:

Дирекция „Данъчна политика“

Телефон и ел. поща:

02/98592851, taxpolicy@minfin.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:**Проблем 1**

Външни и вътрешни политически и икономически фактори през периода 2020 - 2022 г., доведоха до високи нива на инфлацията в страната и до цялостен риск за макроикономическата и фискална стабилност.

С цел преодоляване на негативните последици от тези фактори бяха въведени редица мерки за подпомагане на гражданите и на предприятията, изразяващи се както в директно предоставяне на средства на нуждаещите се субекти, така и в намаляване на редица данъчни ставки.

Предоставените помощи и компенсации за периода 2020 - 2022 са в общ размер от 10.3 млрд. лв., като само за 2022 г. са в размер на 5.9 млрд. лв. Намалението на бюджетните приходи в резултат на намалени ДДС ставки, както и освобождавания от облагане с акциз за същия период е в размер на 908.7 млн. лв., като за 2022 г. този размер е 530.5 млн. лв.

При запазване действието на приетите през 2022 г. политики и отразяване на фискалните ефекти от влезли в сила нормативни и други актове, предопределящи приходите и разходите, целогодишният ефект за 2023 г. предполага значително влошаване на бюджетното салдо. В тази връзка е необходимо да се предприемат правилни и адекватни мерки за придържане към цифровите фискални правила и ограничения по Закона за публичните финанси.

Ако не бъдат предприети спешни мерки, биха се активирали следните рискове:

- включване на страната в процедура по прекомерен бюджетен дефицит;
- отлагане за неопределено време присъединяването на страната към еврозоната;
- влошаване на кредитния рейтинг на страната;
- повишаване цената на дълговото финансиране и затруднения при емитиране на външни и вътрешни заеми, което ще създаде ликвидни проблеми за финансиране на бюджетните разходи;
- ускорени темпове за доближаване до границата на дълговия критерий от 60 % от БВП.

Наличните източници на приходи в държавния бюджет не са достатъчни за покриване на необходимите разходи.

През последните години в условията на кризи държавата провежда политика в подкрепа на бизнеса, като са прилагани антикризисни мерки, включително чрез облекчения и пряко подпомагане. Общественият интерес предполага и бизнесът да бъде солидарен, като поеме част от

приноса за запазване на стабилността на страната, особено лицата, реализирали значителни печалби в условията на криза. Като следствие от описаното, е необходимо предвиждането на мерки на законово ниво, чрез които да се създадат допълнителни източници на приходи, както и да се подобри събираемостта на приходите от съществуващите източници.

Проблем 2

При практическото прилагане на данъчните закони са установени недостатъци и празноти в нормативната уредба, което налага приемането на промени в законодателството.

Въпросните несъвършенства на уредбата са идентифицирани както от прилагащите законите органи, така и от данъчно задължените лица.

В тази връзка се налагат промени в ДОПК, ЗКПО, ЗДДФЛ, ЗДДС, ЗАДС и други.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1 Въвеждане на законови правила за нови източници на приходи в държавния бюджет и за подобряване на събираемостта на приходите

Проектът на закон предвижда механизми за допълнителни приходи в бюджета, както от нови, така и от вече съществуващи източници. Подобряването на събираемостта на приходите ще бъде реализирано чрез усъвършенстване на фискалния контрол за ефективно противодействие и борба с данъчните измами и отклонението от данъчно облагане.

Цел 2. Въвеждане на нови и изменение на съществуващи норми, за прецизиране на действащото законодателство

Прецизиране на действащите разпоредби с цел еднакво прилагане и непротиворечиво тълкуване на данъчното законодателство.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Приходните администрации - Националната агенция за приходите и Агенция „Митници“;

2. Държавните органи и бюджетните организации;

3. Данъчно задължени лица:

3.1. Предприятията, които са реализирали печалби от дейността си през последните години, надхвърлящи средния обем на печалбите им за предходните данъчни периоди и за които се очаква, че ще реализират аналогични или по-високи по обем печалби през настоящата календарна година, ще бъдат засегнати от промените свързани с въвеждане на задължение за заплащане на солидарна вноска;

3.2. Предприятията, които осъществяват превоз на стоки с висок фискален риск ще бъдат засегнати от промените в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, свързани със засиления контрол върху движението на тези стоки;

4. Други

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Предприемането на вариант “без действие” няма да осигури предвидените допълнителни приходи в бюджета и няма да бъде защитен обществен интерес.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия: няма

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Запазване високо ниво на инфлацията

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма

Административна тежест: няма

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на предлаганите с проекта на закон промени в данъчното законодателство“:

Описание:

Проектът предлага изменения в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за данък върху добавената стойност, Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за ограничаване на плащанията в брой, изразяващи се в:

- мерки в областта на фискалния контрол на стоки с висок фискален риск, които имат за цел по-ефективно противодействие срещу измамите, свързани с данъка върху добавената стойност;
- разписване на законово ниво на режима за контрол на разплащанията на разпоредители с бюджет по договори, уреден понастоящем в Решение № 592/21.08.2018 г. на Министерския съвет, с разширяване на задължени субекти и засегнатите плащания;
- допълване на института на публикуване на данни за длъжници с непогасени публични задължения с въвеждане на задължително публикуване за част от длъжниците;
- въвеждане в Закона за корпоративното подоходно облагане на заплащането на солидарна вноска за свръхпечалбите, генерирани в периода от 1 юли 2023 г. до 31 декември 2023 г.;
- детайлизиране на данъчното третиране на доходите от продажба на виртуални валути;
- разширяване на информацията, предоставяна от работодателите за изплатените доходи на наетите от тях лица;

- отпадане на част от намалените ставки за данък върху добавената стойност и акцизите;
- разширяване на продуктите, които се определят като акцизни стоки на национално ниво. течности електронни цигари, несъдържащи никотин и заместителите на тютюна (паучове), съдържащи никотин да се смятат за тютюневи изделия.
- намаляване прага на ограничението за извършване на плащания в брой, както и разширяване на задължените по Закона за ограничаване на плащанията в брой задължени лица;

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Повишаване на бюджетните приходи в резултат на предлаганите нови мерки, включително по-ефективно противодействие на данъчните измами и отклонението от данъчно облагане.

Ще се осигурят необходимите финансови средства за разходните политики на държавата.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия: Не се очакват негативни въздействия

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: малките и средни предприятия, които са генерирали свръхпечалби ще бъдат задължени за внасяне на солидарна вноска.

Административна тежест: разходите за деклариране и внасяне на солидарна вноска, както и за допълнително предоставяне на информация на приходните агенции, са обусловени от защита на обществения интерес.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

4.2. По проблем 2:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Предприемането на вариант “без действие” няма да доведе до отстраняване на недостатъци и несъвършенства в нормативната уредба, поради което законодателството ще продължи да се тълкува нееднозначно и ще доведе до правна несигурност.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия: няма

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Затрудненията в дейностите на приходните администрации и на задължените лица, свързани с установените несъвършенства на законодателната рамка ще продължат да проявяват действието си.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма специфично въздействие върху тези субекти, отличаващо се от гореописаното общо въздействие

Административна тежест: няма

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на предлаганите с проекта на закон промени в данъчното законодателство“:

Описание:

Проектът предлага изменения в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за данък върху добавената стойност, Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за ограничаване на плащанията в брой, изразяващи се в:

- погасяването по давност на лихвите върху публични вземания, за които е погасена, изцяло или частично, сумата по главницата преди изтичане на срока на давността за нея;
- постигане на равнопоставеност на субектите в обезпечителния процес, като се предлага обезпеченията за физическите и юридическите лица да се извършват чрез унифициран подход;
- правила за във връзка с принудителното изпълнение, когато разходите за обезпечаването и събирането му са несъразмерни с неговия размер;
- мерки срещу практиката в случаи на прехвърляне и учредяване на вещни права върху недвижими имоти и прехвърляне на собствеността върху МПС при условията на чл. 264, ал. 4 от ДОПК, в които длъжникът умишлено не декларира задълженията си при изповядване на сделката, с цел получените средства от продажбата да не бъдат преведени за погасяване на задълженията му към бюджета;
- подобряване на процедурата по събиране на задължения по наложени глоби за неизпълнение на задължението за предаване на дете.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се отстранят във възможно най-голяма степен установените несъвършенства и недостатъци в законодателството, с което ще се улесни дейността на органите на приходната администрация по събиране на публичните вземания, както и изпълнението на задълженията на задължените по такива вземания лица.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия: Не се очакват негативни въздействия

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма специфични въздействия, различаващи се от гореописаните общи въздействия.

Административна тежест: тази група норми няма като последица допълнителна административна тежест за засегнатите лица.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1	Вариант 2
Ефекти внос	Цел 1:	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1:	ниска	висока
Съгласуван ост	Цел 1:	ниска	висока

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.

5.2. По проблем 2:

		Вариант 1	Вариант 2
Ефекти внос	Цел 2:	ниска	висока
Ефикасност	Цел 2:	ниска	висока
Съгласуван ост	Цел 2:	ниска	висока

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Приемане на предлаганите с проекта на закон промени в данъчното законодателство“

По проблем 2: Вариант 2 „Приемане на предлаганите с проекта на закон промени в данъчното законодателство“

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

По проблем 1

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

Решаването на проблем 1 няма да доведе до значително увеличаване на административната тежест. Решаването на проблем 2 няма да доведе до допълнителна административна тежест и разходи за лицата.

- 1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.*
- 1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.*

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
- Не

С предлаганите промени в данъчните закони не се въвеждат нови лицензионни режими и не се предвиждат разрешения, регистрации и уведомителни режими за засегнатите лица. Също така, предложенията не засягат и съществуващи лицензионни, разрешителни, регистрационни и уведомителни режими.

- 1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.*
- 1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).*
- 1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.*
- 1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.*
- 1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.*
- 1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.*

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да
- Не

Не се предвижда създаването на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Разглежданите в проекта изменения на нормативната база не съдържат конкретни норми и правила, специфични само за МСП, а се отнасят до всички стопански субекти, които отговарят на условията за тяхното прилагане.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Няма такива.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове по проекта на акт ще бъдат проведени обществени консултации като проектът на акт, докладът към него, частичната предварителна оценка на въздействието и становището по чл. 30б, ал. 3 от УПМСНА ще бъдат публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите и Портала за обществени консултации за срок от 30 дни.

Проектът на акт ще се съгласува с всички министерства, дирекциите от администрацията на Министерския съвет, с чиято функционална компетентност е свързан, в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

.....
.....
1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Дата: 17.03.2023 г.

Подпис: ...